Ч. 100. Чернівцї, середа дня 7. (19.) мая 1897 року. Рочник XIII.

ЧАСОПИСЬ для руских родин. Виходить щодня кромі днїв по недїлях і сьвятах.

БУКОВИНА

Редакция і адміністрация в Чернівцях ул. Петровича ч. 2. Передплата 10 зр.

Примусова орґанїзация рільників.

Після проєкту правительства до устави о заводових орґанїзациях рільничих має бути в кождім повітї утворене заводове стоваришенє рільників для сего повіту, а в кождім краю таке саме стоваришенє для цїлого краю. Сї орґанїзациї будуть називати ся „повітові“ і „краєві стоваришеня рільничі“. Однак устава краєва може постановити, що заложенє фахового стоваришеня рільничого виїмково має відбути ся тілько в деяких частях краю і тілько для тих частий; що можуть утворити ся громадскі стоваришеня рільничі на просторі одної або кількох місцевостий (п. на парохію); що в однім повітї судовім можна утворити більше нїж одно повітове стоваришенє; що на відворіть кілька повітів можна обняти одним таким стоваришенєм; що наконець може істнувати кілька стоваришень краєвих, або також фахові стоваришеня рільничі для поодиноких родів рільництва.

Цїлию тих заводових стоваришень рільничих буде, поліпшити обичаєві і материяльні відносини рільників плеканєм громадяньского змислу, взаїмним поучуванєм, підпиранєм, підтриманєм і піднесенєм самосьвідомости свого стану, заступництвом заводово станових інтересів стоваришених рільників і підпиранєм їх економічних потреб. Членами повітових стоваришень, взглядно заразом громадских суть звичайно властителї недвижимостий, що положені в тій окресности, а служать для господарства рільного або лїсного.

Властителї недвижимостий, положених в ріжних округах стоваришень, суть членами в кождім стоваришеню відповідного округа, о скілько їх посїлість управняє їх до того.

Сойми краєві мають установити, о скілько недвижимість має уважати ся рільничою, взглядно лїсною, о скілько мають вилучити ся, чи взагалї чи услівно, від повітових чи тілько від громадских стоваришень рільничих, чи може мають утворити власне заводове стоваришенє ті властителї, що їх посїлости становлять переважно лїси, не мають мешкального дому, або суть тілько збитковними посїлостями, коли їх розміри не досягають якогось мінїмум або переступають якесь максімум розмірів і доходів.

Членами краєвого стоваришеня суть усї члени повітових стоваришень. Краєва устава може оречи, що до краєвого стоваришеня мають належати члени специяльних, фахових стоваришень рільничих, мимо того, що они вилучені з членів повітових стоваришень. Членам заводового стоваришеня рільничого вільно перенести свої права і обовязки на державцїв, взглядно на тих, що уживають їх посїлости, однак право виборче остає ся при властителю, хиба що краєва устава розпорядить инакше. В обох разах до оплат обовязаний властитель недвижимости.

Члени заводових стоваришень рільничих мають право голосу на зборах стоваришеня, мають право вибирати і стати вибраними до видїлу стоваришеня, о скілько не вилучить їх від того краєва устава. Сойм може постановити, що вибори до видїлів стоваришень мають відбувати ся в поодиноких виборчих куриях, які може утворити на підставі розмірів посїлости, або доходів.

Краєва устава орікає про близші подробицї що до репрезентациї стоваришень а також, о скілько особи, що властиво не управнені належати до стоваришень, як урядники господарских і лїсових товариств, учителї рільничих шкіл, ветеринариї і п., можуть стати видїловими стоваришеня в дорозї вибору, але під услівєм, що три четверті членів видїлу, голова і заступник єго вийдуть з між управнених до виборчого голосу стоваришеня рільничого. Відповідно до краєвих устав, вглядно до осібних статутів стоваришеня рільничі можуть піднимати ся таких задач:

1. Засновувати спілкові маґазини і шпихлїрі на склад рільничих продуктів стоваришеня.

2. Продавати рільничі плоди, доставлені стоваришеню членами на їх жаданє і рахунок, особливож для провіянту війска.

3. Закуповувати артикули, що потрібні членам до їх заводу на їх жаданє і рахунок, достарчати рільничих машин для спільного ужитку,

4. Закладати та підпирати промислові і господарскі спілки, щоби будували різнї, пекарнї і иньші підприємства, призначені на зужиткованє рільничих плодів.

5. Закладати нові, підпирати і лучити істнуючі каси пожичкові, особливо після системи Райфайзена, щоби піддержати особистий кредит і кредит опертий на доставі рільничих продуктів до маґазинів, після точки 1.

6. Посередничити в конверзиї високо опроцентованих на низше процентові, короткоречинцевих на довго-речинцеві амортизацийні пожички гіпотечні.

7. Брати удїл в орґанїзациї і в зарядї, нотувати курси збіжевих бірж і торгів, а також втягати членів стоваришень заводових до розємних судів на збіжевих біржах в рамах установ, що нормують орґанїзациї бірж.

8. Закладати. підпирати і розвивати стоваришеня та иньші институциї, що їх цїлию є плекати господарство рільне та лїсове і поодинокі галузи тих господарств та взагалї підносити материяльні і моральні відносини межи рільними і лїсними господарями.

9. Допомагати при запровадженю забезпечень на житє, в разї хороби, випадків калїцтва і на старість тих осіб, що заняті при господарстві рільнім або лїснім, а також помагати при запровадженю забезпечень від огня, граду і на худобу, наконець помагати при переведеню постанов, що відносять ся до культури краєвої, о скілько заводове стоваришенє буде покликане до тої задачі осібними розпорядженями.

10. Розвивати шкільництво рільне, уряджувати відчити і збори для піднесеня рільничих відомостий.

11. Вести статистику стоваришень.

12. Робити викази вільних місць і посеред-

---

53)

ЗАЛЇСЄ.

Повість

ОСИПА МАКОВЕЯ.

(Дальше).

Маня любить з ним порозмавляти — то правда. Мабуть замітила се вже ключниця, а від якогось часу слїдить їх, слїдять і наймички та значучо усьміхають ся, але сам Заборовский ледви чи що замітив? А хоч би і замітив, то вже-ж нїчо непевного, підозрілого. Він, правда, відколи сам рішив ся женити ся — а рішив ся, видко, вже в лїтї і умовив ся тодї з Маєраньскою — занадто занятий своєю женитьбою і громадою і господарскими клопотами, аби міг пильнувати доньку на кождім кроцї; — але-ж і по що пильнувати, — думав собі Славко — коли донька розумна, а й він же не падкий на збитки! Хиба вважають єго спосібним до невідповідних збитків?... Сего він не сподївав ся по нїкім...

А тепер Заборовский женить ся... в Залїсє певно спровадить ся Маєраньска, — на тож і казав Заборовский відновлювати двір, — она возьме Маню під свою опіку, годї вже буде з нею сходити ся і розмавляти ся, настане дома більше паньский вимушений тон — пропали всї розмови з Манею, треба буде сидїти дома і вчити молодші сестри, скликувати господарів на відчити... Тим лїпше, коли так...

Тим лїпше... А проте таки шкода, що так стане ся... Якось привітнїйше доси жило ся, відчувало са молоду кров у жилах. Міг чоловік задурити себе чимсь на хвильку. Именно задурити себе, бо вжеж, Славко добре розумів, що нехай би він справдї попросив дїдича о руку доньки, той видивив би ся на него, як на божевільного. Він, бідний сьвященик! Такого випадку женитьби мабуть нїгде не бувало... А ще тепер, коли Заборовский своєю женитьбою поправить свої материяльні відносини, коли Маєраньска зі своїми плянами що-до Манї увійде в дім — то очивидно і подумати собі не можна, щоб могла сповнити ся така мрія, яка снувала ся часом по голові Славка. Гарна мрія, шкода тілько, що мрія...

Славко перестав ходити до двора...

Весїлє Заборовского відбуло ся в осени перед постом в Новосїлках. Славко весїля того не бачив, чув тілько, що було дуже гучне. Селяни оповідали єму. По весїлю остав ся Заборовский на якийсь час в Новосїлках, до Залїся тілько доїзджав, а донька Маня вернула ся і мала залїський двір у своїй опіцї. Она ходила смутна і не віповідала ключницї, коли та старала ся єї потїшати.

XXII.

Був теплий, тихий день осїнний. Сонце клонило ся вже зполудня і озолочувало пожовкле листє на деревах і на землї.

Славко сидїв у себе в городї і читав сьвіжу ґазету, коли хтось кликнув єго зпоза плота: „Паничу!“ Він обернув ся і побачив старого наймита Миколу. Микола приніс, як казав, письмо від панни і передав єго.

— А пан є?

— Вже відїхав.

„Прошу прийти нинї до мене о годинї 4. Буду в альтанї. *М.* — писала Маня.

„Не піду!“ — рішив ся Славко спершу і держав ся сеї постанови аж до пів-до-четвертої години. Але перед четвертою при-

ничити при їх обсаді, а також управильнити службові контракти з рільними робітниками через видаванє контрактових формулярів і т. и.

13. Старати ся контролювати насїнє і о навязанє зносин членів стоваришеня з дослїдними господарствами рільними.

14. Посередничити в порадї правній для членів стоваришеня.

15. Утворити роземний комітет, що полагоджував би спори, які повстали би межи членами стоваришеня а їх робітниками що-до условій працї і платнї або межи стоваришенем а членами, або наконець межи членами стоваришеня.

Відтак мали би ті заводові стоваришеня рільні в справах краєвої культури видавати опінїю до властий правительственних і автономічних чи то на їх завізванє, чи з власного почину, а також спільно дїлати коло способів підпираня краєвої культури, що їх підприйме держава або край, особливо в обсягу субвенциї і мелїорациї.

Коли заводове стоваришенє схоче провадити підприїмство, що вимагає призволеня правительства або що після промислової ординациї вимагає доказу спосібности або залежить від концесиї, в тім разї мусить застосувати ся до істнуючих приписів. Такі підприїмства, що підлягають контролї держави, коли єго провадить товариство, мають також підлягати тій контролї, коли єго буде вести заводове стоваришенє рільниче.

Видатки стоваришеня покривають ся з додатку до державного податку ґрунтового від посїлости в данім окрузї, о скілько не належать до оподаткованих яко лїси. Краєва устава постановить, від якого проценту сей додаток вимагає потвердженя висшої інстанциї, видїлу краєвого або иньшої інституциї і поза який процент сей додаток не сьміє переступити.

Орґанїзация видїлів тих стоваришень стояла би під контролею держави о стілько, що мінїстерство рільництва управнене виделеґувати двох репрезентантів на членів видїлу краєвого стоваришеня, а повітова власть полїтична може бути управнена мінїстерством виделеґувати по одному членови до видїлів повітових стоваришень. Сойм може постановити, що видїл краєвий і ради повітові можуть делеґувати по однім або більше членів до видїлів відповідних стоваришень.

Стоваришеня громадскі, повітові або краєві, що заложать ся в обсягу одного краю, можуть лучити ся в звязки, особливо на те, щоби виконати спільні економічні завданя.

Заводові стоваришеня рільні підлягають надзорови полїтичних властий, а в послїдній інстанциї мінїстерству рільництва. Колиб яке зі стоваришень допустило ся нелеґальности, полїтична власть краєва може в порозуміню з видїлом краєвим розвязати начальство того стоваришеня і рівночасно єго винним членам відобрати виборче право на час аж до пяти лїт.

На конець говорить проєкт тої устави о улекшенях податкових і стемплевих для заводових стоваришень рільничих.

НОВИНКИ.

Чернівцї, дня 18-го мая 1897.

Краєва рада шкільна іменувала Юрия Кириловича в Шубранци надучителем; Евґенїю Ярошиньску дефінїт. учит. в Раранчи, а Антона Гопенчука учителем в Магалї. Учительцї Евґенїї Адельсберґер в Садаґурі признано перший додаток службовий, а надучителям Василеви Поповічукови в Боянах-Глиницї, Іванови Савіцкому в Нових Мамаївцях і Стефанови Симіоновичеви в Кучурові великім четвертий додаток. Кільком учителям удїлено запомог, вдові по учителю, Домінїцї Омельскій признано пенсию з додатками на вихованє дїтий.

Овтерте письмо до царя. Анґлїйскі і швайцарскі нїгілїсти з Росиї виписали до царя Николая отверте письмо і видрукували в своїм лондоньскім орґанї „Современник.“ В тім письмі наклеймили они самоволю росийских урядників як головне жерело всего зла в полїтичнім і социяльнім житю Росиї, апелюючи до царя, котрого всесторонне образованє підносять, щоби він зволив дїяльність урядників піддати під контролю публичної опінїї. В письмі тім поміщено теж статю про невідрадне положенє праси в Росиї, виказуючи, що она в державі царів віддана на ласку й неласку першого-лїпшого урядника.

Очи шкільних дїтий. В Льондонї оглядав др. Картер очи 8000 шкільних дїтий і прийшов до переконаня, що заледви 40% дїтий має зір нормальний. Однак звичайно недостатки зору суть дуже малі. Заледво 10% дїтий видять неправильно, за коротко або за далеко. Короткозорість є природною прикметою відмінної будови ока і зовсїм не зростає та не можна єї приписувати перетяженю або лихому впливови науки при неприхильних услівях для здоровля. Дуже цїкаве спостереженє др. Картера є то, що дїти міські не видять так далеко, як могли би при своїй будові ока. Око примінює ся до вражінь, які звичайно одержує. Дитина, що рідко дивить ся на небо, на гори, на дерева, стає через те менче спосібною спостерігати віддалені предмети, але далеко лекше спостереже малий предмет, головку від шпильки, букву і т. д., як дитина сїльска.

Труба воздушна заскочила в недїлю дня 16-го мая місто Львів. Около 3-ої години пополудни почало небо грізно хмарити ся, а трийцять мінут пізнїйше грянула на місто шалена злива дощу, помішаного з градом. Тревала не довше як десять мінут, але була справдї пекольна. В воздусї зробило ся темно, а гураґан гудїв і тріщав мов окаяний, бючи о шиби вікон цїлими филями води. В кількох місцях лучило ся, що дорожкарі, переняті панїкою, позаїздили до брам камениць, бо вихор торгав будами, як лупиною. Рівночасно на розї улицї Третого мая при входї до мійского огорода утворила ся воздушна труба. На верху камениці так званого „кіньского“ касина викрутила зелїзну ґалерию з орнаментацийною іглою, а бабі, що продавала овочі при столику, пірвала цїлий єї убогий склеп і обернула ним млинка в воздусї, розсипаючи помаранчі по болотї. В самім огородї, головно в єго долїшній части, через хвилю роздавав ся неначе грім страшний ломіт, почім нагло все устало, гураґан пігнав через ул. Красїцких на Городецку, де знищив деревляне огороджене бровару Пенціяса і дах на поблизькім дімку і закінчив своє житє. Огород мійский представляв ориґінальний вид. Около двайцять дерев лежало повалених на земли в найріжнороднїйших напрямах, а межи ними находило ся кілька величавих і старих тополь надвисляньских, котрих повалене викликує по просту подив. Декотрі стоячі дерева розлупані на половину, иньші мають обдерту пїлу корону і сьвітять білим ядром. Богато алей і стежок затарасували вивернені з коренем дерева і поробили своїми конарами дивачні альтани. Служба огородова мусїла сокирами неначе в якім пралїсї вирубувати переходи, щоби цїкаві могли переходити ся і приглянути ся вигідно роботї розгніваної атмосфери. Около години пів до шестої зачала напливати до огороду публичність і приглядала ся неначе якому побоєвищу. Значному ушкодженю улягли плянтациї перед будинком ґенеральної команди, де також буря вирвала з корінем одно великаньске дерево. Люди на щастє уникнули тої цїлої катастрофи. Вправдї кружили вісти о якімсь жидї, що єго буря кинула на лїхтарню і о якімсь убитім на площи Бернардиньскій, але на певно нїчого ще не знати. — А у нас в Чернівцях лише малий дощ падав в недїлю по полудни, а вечером було дуже приємно.

чепурив ся, взяв нову одїж, нову краватку — і пішов.

— Як ся маєте, пане Левіцкий! — привитала єго Маня, сидячи на лавцї в альтанї.

— Добре, дякую вам.

— Чому ви тепер нїколи не зайдете до нас?... Сїдайте, прошу, ту коло мене, а не так далеко... боїте ся мене?... Я тепер сама господарую в дворі і нуджу ся смертельно... А вас не видати! Забули вже на мене?

В голосї Манї чути було і ласкавість і докір і нетерпеливість.

— Не можу, панї, приходити — відповів Славко.

— А то чому? Загнївали ся? Чи я вас може чим уразила? Коли так, то вибачте!

— Нї, я не гнїваю ся; справдї нема за що. А так годї менї приходити і вже...

— Може до свого весїля готовите ся?

— Нї!

— І не дізнаю ся причини — від вас, що ви звичайно були такі щирі?

— Як же-ж би то вам сказати?... Сам не знаю.

— Така трудна відповідь! Дивно менї.

— Відповідь не трудна, але прикра і для мене і для вас. Менї здає ся, що ви могли би мати з того неприємности, коли-б я з вами частїйше сходив ся особливо тепер. Перше що інакше було; перше вчив я вашого брата, мешкав ту...

— А коли-б менї се було приємно? Тепер батька нема; мама спровадить ся ту аж за які дві недїлї.

— Справдї... я не знаю, що вам на се відповісти.

— А от ви нинї прийшли!

Маня дивила ся Славкови просто в очи, певна себе, а Славко все що глянув на неї, то опускав голову і дивив ся на зїльник з пізними осїнними рожами і хризантемами.

— Прийшов, бо ви казали!

— Не казала, борони Божи, я не можу вам приказувати, лише просила! — і дївчина притім хитро усьміхала ся.

— На одно вийде!

— Ви може не находите тепер приємности в розмові зі мною?

— Панї! — просив Славко благаючим голосом.

Маня знов усьміхала ся.

— Коли так, то менї дуже дивно, що ви мене іґноруєте...

Славко тілько видивив ся на неї, але погляд єго видко вдоволив єї. Аж тут він раптом немов засоромив ся свого благаючого тону і відповів поважно:

— Панї, я вже одну крізу пережив і другої лякаю ся. Не мучте мене!

— Ото відважний! А ваші знамениті „рамки житя“ чим заповните? Як ви в теориї думаєте, а як у практицї поступаєте?

— Правда ваша; тілько до тих рамок ви не надаєте ся.

— За погана?

— Нї!

— За нерозумна?

— Нї!

— За бідна?

— Нї!

— Нї і нї і нї! а проте до ваших рамок не надаю ся. Се що найменче дивно... Знаєте, пане, ви або дорожите надто собою або...

— Панно Маню! майте милосердє надї мною! Розважте, хто ви а хто я, чи ви можете так поступити собі, як би бажали,

1848—1898. Читаємо в *Дѣлѣ*: „Краєвий руский комітет виборчий на засїданю з дня 3. (15.) мая, в річницю знесеня панщини, постановив: дати ініциятиву до торжественного обходженя у Львові і в цїлім краю в 1898-ім роцї 50-лїтного ювилея знесеня панщини як і 50 лїтного ювилея розбудженя нового житя народного у галицких Русинів; в тій цїли запросити рускі товариства і інституції зі Львова, щоби враз з ним завязали комітет ювилейний. Відпоручники тих товариств і інституций мають зібрати ся на перше засїданє дня 27. н. ст. мая о 3. годинї по полудни в сали Народного Дому і рішити між иньшим о дальших запросинах до комітету і до участи в приготовляючих роботах до ювилейного торжества.

До сего повідомленя краєвого руского комітету виборчого додає ще *Дѣло:* Справу торжественного святкованя ювилея знесеня панщини і розбудженя нового житя народного у галицких Русинів порушено найперше дня 8. мая на засїданю видїлу Народної Ради, на котре були запрошені також члени товариства з-за видїлу. Після довшої дискусиї порішено передати ту справу Краєвому рускому комітетови виборчому, яко вийшовшому з вільного вибору всїх Русинів і обіймаючого в собі всї рускі сторонництва, щоб він заняв ся зложенєм ювилейного комітету, котрий відтак поведе справу дальше. В торжествах мусить очивидно взяти участь цїлий нарід, як у Львові так і в цїлім краю. Уложенє специяльної проґрами належати буде до ювилейного комітету, але вже на тім засїданю згадувано о деяких точках іменно: щоби в день 3. (15.) мая 1898 відбула ся перша служба Божа в церкві при Народнім Домі, щоби у Львові відбуло ся велике віче під голим небом, представленєм в рускім театрі відповідної штуки, умисне на тую цїль написаної, вистава виказуюча стан галицких Русинів в 1848-ім і в 1898-ім роцї, щоби видана була книжочка для народу і т. и. Такі приготовленя вимагають очивидно довшого часу.

Засїданє комітету виборчого скликано нарочно на день 3. (15.) мая, в річницю знесеня панщини, і там принято одноголосно проєкт Народної Ради. Комітет розсилає вже запрошеня до 17 львівских товариств і институций руских.“

А хто займе ся ювілеєм в честь Котляревского?

Кіньске мясо. У Відни в протягу першого 1897-чверть року сконсумовано 2946 коней, о 242 більше, як в тій самій періодї минувшого року. На однім з послїдних засїдань порішив маґістрат побудувати різницю на конї коштом 57.128 зр. Треба завважати, що кіньске мясо далеко дешевше від волового. У Відни можна его продавати лише в ятках специяльно до того призначених.

Дрібні вісти. В Папі на Угорщині умер в сих днях жебрак Ґустав Врадер. Лїкарі сконстатували, що помер на утрату сил задля злого відживлюваня. По смерти найшли в его лахманах книжочку щадничу на 120.000 корон. — Коло Познаня спровадив ґр. Скужевский 4 верхоблюди, щоби їх уживати при господарстві. Верхоблюди заакліматизували ся добре. Ходять у плузї і кождий тягне за двох коний. При тім їдять чисту сїчку з житної соломи.

Наука, штука і лїтература.

Проф. Др. Р. Ф. Кайндль інтересує ся живо вже від десяти лїт житєм Русинів, а особливо наших Гуцулів і старає ся щиро все чим раз глубше пізнати їх звичаї і обичаї та познакомити з ними ширшу публику руску і неруску. Позаяк всї Русини повинні що найменьше цїкавити ся до таких річий, позволимо собі їх тут навести: Die Wahrheit über die Huzulen (Mitth. der Wiener geogr. Gesellsch. 1894); Die Wetterzauberei bei den Ruthenen und Huzulen (тамже); Die volksthümlichen Rechtsanschauungen der Ruthenen und Huzulen („Globus“, там); Die Seele und ihr Aufenthaltsort nach dem Tode im Volksglauben der Ruthenen und Huzulen (тамже, т. 67); Die Czorna Hora als Cultstätte der Huzulen (Ausland“, 1893); Die Huzulen, eine Skizze (тамже); Der Prophet, ein Bild aus dem Leben der Huzulen („Münchener Allgem. Zeitnng“ 1894, N. 2ä4; переложив на руску мову Осип Маковей в 28. нумері „Недїлї“ з р. 1895; Kosmogonische Sagen der Ruthenen und Huzulen (Leipziger Zeitung“, Wiss. Beilage 1894. N. 130); Die Weinachtsfeier in der Bukowina und in Galizien (тамже N. 152); Neue Beiträge zur Ethnologie und Volkskunde der Huzulen („Globus“, том 69); Viehzucht und Viehzauber in den Ostkarpathen (тамже; переложив на польску мову А. Каліна в „Lud“ II. 201.); Festkalender der Rusnaken und Huzulen (Czernowitz, Pardini 1896); Die Ruthenen in der Bukowina, I. і II. (Czernowitz, Pardini 1889, 1890); Zauberglaube bei den Ruthenen (Globus“, т. 61); Aus dem Volksglauben der gazischen Rnthenen (тамже, т. 64); verschiedene Mittheilungen im „Urquell“, I—V; Jud Selman, eine ruthenische Volksüberlieferung (Kleine Studien“ Czernowitz, Pardini 1893; переложив на руску мову І. Федорович в „Буковинї“ 1896 ч. 67.); Volksglaube der Ruthenen in Galizien (Beilage der Leipziger Zeitung“ 1894 N. 13); Baba Jaudocha Dokia (Ethnologische Mittheilungen aus Ungarn II. 222).

Др. Кайндль оголосив знов дві працї про Русинів а то: 1. Haus und Hof bei den Huzulen. Ein Beitrag zur Hausforschung in Oesterreich (Separatabdruck aus Band XXVI. der Mittheilungen der Anthropologischen Gesellschaft in Wien). Wien 1896. Im Selbstverlage der Anthropologischen Gesellschaft. 2. Haus und Hof bei den Rusnaken. Mit einer Einleitung über den Namen der Rusnaken. Перша праця про Гуцулів містить 228 ілюстраций і займає в тім взглядї перше місце зпоміж всїх праць про Русинів. Збиранє материялу етноґрафічного і ілюстрациї з его власних начерків і фотоґрафій сьвідчать про муравельну пильність автора. Кайндль здобув собі своїм обходженєм повне довірє у Гуцулів, так що они єму все показували і поясняли. Він зібрав до купи дуже старанно богато даних з житя гуцульского і то так сумлїнно, що можна єму лише подякувати за его великий труд. Книжка уложена дуже систематично і містить в собі певно богато нового, на що нїхто доси не звернув уваги. Дуже цїкаві его дослїди про будову, замки, урядженя, знаряди, оздобу, ношу, ткацтво, писанки і т. д. Сей твір має таких 8 роздїлів: 1. Bauorakel und Hausopfer. 2. Baumaterial und Baukunst. 3. Das Wohnhaus. 4. Die Wirthschaftsgebäude und andere Baulichkeiten. 5 Verangelungen der Thüren und Thore. Thürschlösser und Thorverschlüsse. Die Verzäunung. 6. Einrichtungsgegenstände nnd Geräthschaft. 7. Cultstätten des Hauses. 8. Erklärungen der Abbildungen. Можна купити в книгарни Г. Пардїнього за 2 зр. 50 кр.

Друга праця „Haus und Hof bei der Rusnaken“ меньша, але заслугує так само на пильну увагу Русинів. Автор доказує на вступі, що найлїпше називати Русинів, що мешкають на рівнинах, т. є. Полян, Подолян, Підгірян, Руснаками. Кайндль описує дуже вірно і точно деякі звичаї Русинів. Праця подїлена так: 1. Die Wahl des Baugrundes. Nachbarschaft. 2. Bauopfer. 3. Der Hausbau. Baumaterial. 4. Das Wohnhaus. 5. Die Wirthschaftsgebäude, Brunnen und Zäune. До обясненя служать вірні ілюстрациї, типи селян, хати, иньші будівлї і всїлякі знаряди. У Пардїнього коштує 48 кр.

Зпід пера сего пильного ученого вийшов тепер: Bericht über die Arbeiten zur Landeskunde der Bukowina während des Jahres 1896. VI. рочник. за помочию буковиньского краєвого музея. Автор наводить всї працї з р. 1896., що дотичать буковиньского краєзнавства. Се справоздане подїлене після праць так: I. Alterthumskunde. II. Ethnographie und Volkskunde. III. Geschichte und Culturverhältnisse. IV. Geographie und Statistik. V. Allgemeines. — коштує у Пардїнього 20 кр.

особливо тепер! Розважте, що з того всего може вийти?

— Я думала, що ви менї більше прихильні.

— І що з того, що з того, що я вам прихильний, що я мабуть і люблю вас! — перехопив ся Славко і в другій хвилї жалував своїх слів.

— „Мабуть і люблю!“ повторила Маня з глумом. — Я за вами цїлими днями тужу, думаю про вас, а ви „мабуть любите.“

— Ви?

— Я, я! Ви хотїли доконче, щоб я вам то перша сказала? Самолюб! „Що з того? що з того?“ А хоч би і нїчо з того не вийшло, то не вільно менї вас любити і не вільно вам мене? Як ви недавно ще мене вчили? Я ваша учениця! І я мушу вас шукати, а не ви мене!

Славко тілько розводив безрадно руками. Такого наглого „нападу“ він нїколи не сподївав ся. А она говорила:

— Я вже від весни придавлюю в собі то чутє, а дальше не можу. Не можу, Славку, не можу!

І она з тихим плачем сперла голову на его плечи.

— Скажіть менї, чи ви мене хоч троха любите?

Славко затремтїв із зворушеня. Але в тій хвилї пригадав собі зовсїм подібну сцену із Стефкою, холодна рефлексия підмила то зворушенє, яке почув, і він відповів:

— Не знаю, Маню, я вже собі тепер сам не вірю і дурити нїкого не думаю.

Маня опустила руки, вражена, і відсунула ся мовчки на бік.

— Не дивуйте ся, Маню, прошу вас; що в тім дивного? Социяльне наше положенє таке, що годї нам обоїм дурити ся якимись надїями. Я себе переможу в потребі, а вам буде тяжко.

— І без того буде тяжко — відповіла Маня спершу глухо, відвернувши лице на бік. — Але я себе переможу, ще лїпше як ви — тілько не знаю, по що? Так мало тих радістних хвиль в житю і ті ми силоміць відкидаємо від себе... Ви так мене вчили.

(Дальше буде).

Телеґрами „Буковини“.

З дня 18-го мая 1897 року.

Канеа. 1100 грецких вояків відплило до Греції.

Атени. Армія в Епірі змушена цофнути ся до Атри. В битві під Ґрупово стратили Греки 558 людий між ними 33 офіцирів. Запевняють, що правительство видало строгий розказ начальникам армії в Епірі і в Тесалії держати ся виключно на оборонним становиску.

Атени. У вчорашній битві під Домокос відперли Греків Турки. З грецкої сторони великі страти, але і Турків коштувала ся битва богато жертв. Домокос і Гальмирос опустили Греки. Місто Гальмирос заняли вже Турки.

„Днїстер“

товариство взаїмних обезпечень

у Львові в домі „Просьвіти“ Ринок 10.

перше і одиноке руске товариство асекурацийне, обезпечає будинки, скот, господарскі знаряди, збіже в зернї і соломі, сїно в стогах і будинках против шкід огневих за можливо найнизшою оплатою.

Днїстер розпочав пятий рік своєї дїяльности. Фонди „Днїстра“ після заключень рахункових з днем 31-го грудня 1896 виносять: фонд основний 50.000 зр., фонд резервовий 54731 зр. 04 кр., резерва премій 34737 зр. 03 кр., разом 139468 зр. 07 кр.

Шкоди лїквідують ся і виплачує ся сейчас по пожарі. В 4-х лїтах виплатив „Днїстер“ 1176 відшкодовань в сумі **309.147 зр. 69 кр.**

На житє можна обезпечати ся **через „Днїстер“** після **всїх можливих** комбінаций **в товаристві взаїмних обезпечень в Кракові**, котре дає як найкористнїйші услівя і видає полїси і квіти в рускім язицї.

Зголошеня о удїлене **аґенциї** в місцевостях, де „Днїстер“ не є заступлений, приймають ся.

„РУСКА БЕСЇДА“

в Чернівцях

має на складї отсї свої виданя:

„ІЛЮСТРОВАНА БІБЛЇОТЕКА“

для молодїжи, міщан і селян з року 1886, 1887, 1888, 1890, 1891, 1892 і 1894 по **1 зр.** за річник, а всї 7 разом **6 зр.**

„ЧУМА ГОРІЛЧАНА,“

сумна істория, для перестороги і науки. 80 сторін за 20 кр.

„Слова правди і науки“

з поезий Тараса Шевченка. Цїна 10 кр.

„25 повісток

для чемних дїточок.“

32 сторін. Цїна 10 кр.

„ПРОСКУРКА“

Даруночок для руских дїточок. Ю. Федьковича 10 кр.

На почтову пересилку треба додати по 5 кр. за річник „Бібліотеки,“ а по 2 кр. за кожду поодиноку книжочку.

Замовленя приймає й редакция „Буковини.“

Хто хоче мати

добру і дешеву

МАШИНУ до ШИТЯ,

най удасть ся до мене, то певно не пожалує. Нові продаю дешевше як всюди, а употреблені, ще добре удержані почавши від 20 зр. і то за готові гроші і на виплат. Хто купить у мене нову чи стару машину, за реперацию не потребує журити ся, бо я роблю тую безплатно через цїлий рік.

Русини, удавайте ся до мене, бо я також Русин і обслужу Вас по братньому

З поважанем

В. Данилевич,

машинїст у бровари Штайнера в Чернівцях, при ул. зелїзничій (Banhofstrasse) ч. 26.

В КОЖДІЙ РУСКІЙ ХАТЇ і ШКОЛЇ

повинна находити ся

Народописна карта

українсько-руского народу,

зладжена д-ром Гр. Величком, видана товариством „Просьвіта“, а виконана в лїтоґрафічнім закладї Андрія Андрейчина у Львові.

Книгарска цїна карти, наклеєної вже на полотнї, виносить 3 зр. 50 кр., а для членів „Просьвіти“ і передплатників „Зорі“ 2 зр. 50 кр., з рекомендованою пересилкою 3 зр.

Купити можна в „Просьвітї“ у Львові, ринок ч. 10.

Наклад невеликий; купуйте чимскорше!

Для панів учителів!

INSPECTIONSBERICHT,

Jahresausweis

і Шкільні повідомленя

(Schulnachrichten)

є на складї

в друкарнї „Рускої Ради.“

Просимо о замовленя.

LINIMENT. CAPSICI COMP.

aus Richters Apotheke in Prag.

Beim Einkauf dieser anerkannt vorzüglichen, schmerzstillenden Einreibung, die in allen Apotheken vorrätig ist, sehe man stets nach der Marke: „Anker“.

ДРУКАРНЯ „РУСКОЇ РАДИ“

в Чернівцях.

Перша на Буковинї

РУСКА ДРУКАРНЯ

в Народнім Домі

при улици Петровича ч. 2.

приймає всякі роботи друкарскі в мовах рускій, польскій і нїмецкій.

ДОБІР БУКВ ВЕЛИКИЙ.

Роботи виконує ся скоро, солїдно і дешево.

Русини! удавайте ся з роботами до своєї рускої друкарнї!

Із Найвисшого приказу

Єго цїс. і кор. Апостольского Величества

устроює ц. к. дирекция льотерийних доходів

XXXI. Ц. К. ДЕРЖАВНУ ЛЬОТЕРИЮ,

з котрої чистий дохід присьвятить ся

ЦИВІЛЬНИМ ЦІЛЯМ ДОБРОДІЙНИМ

сеї половини держави, між ними і 6000 зр. на

„РУСКИЙ ДІМ НАРОДНИЙ“

в Чернівцях.

Ся льотерия обнимає 7816 виграних в готівцї,

подїлених на

148 виграних головних із **3834** попередними і **3834** слїдуючими

в загальній скількости

165.000 корон в золотї та **100.950** зр. риньских а. в.

Тягнене послїдує невідклично 10. червня 1897 о 12. год. в пол.

Оден льос стоїть 2 зл. риньских а. в.

Льоси продає і адмінїстрация „Буковини.“

Льоси можна купити і в ц. к. льотерийних урядах, у всїх льотерийних коллектурах, в продажах тютюну, в урядах податкових, почтових і телеґрафічних, в конторах виміни, в урядах стаций желїзничих і др.

Видає товариство **„Руска Рада“** в Чернівцях. За редакцию відповідає **Осип Маковей.**

З друкарнї „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Хромовского.

BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA KUL